

Ocena stosowania i weryfikacja zasad ładu wewnętrznego, w tym ocena stosowania kultury ryzyka, ocena przestrzegania etyki bankowej oraz ocena przestrzegania Polityki unikania konfliktu interesów w 2023 r.

Zgodnie z zapisami rekomendacji 1.2-1.3 Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego Rada Nadzorcza Banku przeprowadza coroczną ocenę ładu wewnętrznego. Rada ocenia przestrzeganie zasad ładu wewnętrznego w oparciu o informacje otrzymane od Zarządu Banku.

Zgodnie z przyjętym w Banku Systemem Informacji Zarządczej oraz z planem pracy Rady Nadzorczej ocena ładu wewnętrznego przez Zarząd i Radę Nadzorczą odbywa się raz w roku. Rada Nadzorcza monitoruje adekwatność i skuteczność ładu wewnętrznego w oparciu o ocenę:

1. w zakresie adekwatności:

- dostosowania zasad zarządzania ładem wewnętrznym do skali, złożoności i profilu ryzyka, w tym do struktury organizacyjnej;
- zgodności podstawowych obszarów objętych ładem wewnętrznym z przepisami zewnętrznymi;
- wewnętrznej spójności zapisów w regulacjach wewnętrznych Banku.

2. w zakresie skuteczności ładu wewnętrznego:

- wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych;
- rejestru skarg i reklamacji oraz anonimowego systemu informowania o naruszeniach;
- wysokości nałożonych kar przez instytucje nadzorcze lub zapłaconych odszkodowań, kar umownych z tytułu nie przestrzegania przepisów lub standardów etycznych.

W ramach oceny adekwatności ładu wewnętrznego należy się odnieść do najważniejszych obszarów objętych zapisami Rekomendacji Z, takich jak:

1. relacje między członkami Zarządu, Rady Nadzorczej oraz pracownikami pełniącymi funkcje kluczowe,
2. przestrzeganie Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów,
3. stosowanie Zasad etyki bankowej,
4. ocena przestrzegania kultury ryzyka,
5. niezależność komórki ds. zarządzania ryzykiem,
6. ocena realizacji Polityki zatwierdzania nowych produktów bankowych

Relacje między członkami Zarządu, Rady Nadzorczej oraz pracownikami pełniającymi funkcje kluczowe

W Banku funkcjonuje Rada Nadzorcza składająca się z 6 członków, wybrana na 4-letnią kadencję. Liczebność Rady Nadzorczej jest zgodna z zapisami w Statucie i jest dostosowana do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku. Regulamin działania Rady Nadzorczej zawiera wszystkie zapisy, wymagane przez Rekomendację Z.

Skład Rady nadzorczej zapewnia wymagany poziom kompetencji, w czasie trwania kadencji aktualnej Rady nie wystąpiły naruszenia przepisów prawa czy zasad etycznych przez członków Rady. Potwierdza to przeprowadzona w 2023 r., zgodna z Metodologią KNF ocena odpowiedniości członków Rady Nadzorczej oraz ocena zbiorowa Rady Nadzorczej.

Zarząd Banku składa się z czterech osób:

1. Prezesa Zarządu, pełniącego funkcje członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym,
2. Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo – księgowych, Głównego księgowego,
3. Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych,
4. Wiceprezesa Zarządu ds. organizacyjno-administracyjnych.

W 2023 r. nie było zmian w składzie Zarządu. Wszyscy członkowie Zarządu posiadają odpowiednią wiedzę i kwalifikacje, dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe, co potwierdziła przeprowadzona w 2023 r. ocena odpowiedniości. Zarząd pracuje w oparciu o zmieniony w 2023 r. Regulamin działania Zarządu. Zmiana miała na celu głównie aktualizację zadań Zarządu oraz określenie zasad aktualizacji ww. Regulaminu.

W trakcie aktualnie trwającej kadencji Rady Nadzorczej nie wystąpił żaden konflikt interesów, między Zarządem a Radą Nadzorczą nie występują powiązania personalne w rozumieniu Ustawy Prawo spółdzielcze. W okresie ostatniej kadencji Rady Nadzorczej nie wpłynęły do Banku skargi na prace Rady Nadzorczej lub Zarządu.

W Banku zidentyfikowano następujące funkcje kluczowe:

- Stanowisko ds. zgodności.

Osoba powołana do pełnienia funkcji kluczowej przeszła pozytywną ocenę odpowiedniości. Osoba powołana na ww. stanowisko spełnia kryteria kwalifikacji oraz rękojmi należytego wykonania obowiązków.

Między pracownikiem kluczowym, a członkami Rady Nadzorczej i Zarządu nie występują żadne powiązania personalne.

Relacje między członkami Rady Nadzorczej, pracownikiem zajmującym stanowisko kluczowe a Zarządem są poprawne, nie występuje konflikt interesów.

Przestrzeganie Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów

W Banku Spółdzielczym w Sejnach funkcjonuje wprowadzona Uchwałą Zarządu i zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Polityka w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów dostosowana do Rekomendacji Z wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego. Źródłem konfliktów interesów mogą być powiązania personalne, krzyżowanie kompetencji, działalność konkurencyjna pracowników w stosunku do banku oraz w stosunku do klientów, inne. Bank prowadzi kontrolę oraz analizę występowania potencjalnych konfliktów interesów. W trakcie 2023 r. nie wystąpiły konflikty interesów. Komórka ds. zgodności w każdym roku przeprowadza kontrolę występowania konfliktów interesów. Żadna kontrola przeprowadzona w Banku nie wykazała naruszeń w tym zakresie. W 2023 r. nie nastąpiły zmiany przepisów, które miałyby wpływ na zapisy Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów.

Stosowanie Zasad etyki bankowej

W Banku funkcjonuje zatwierdzony przez Radę Nadzorczą *Kodeks etyki Zasady postępowania pracowników* zgodny z zapisami Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego. Etyka bankowa odnosi się do:

- sposobu postępowania pracowników i członków organów statutowych Banku,
- zgodności działań Banku ze standardami etycznymi,
- spełniania kryteriów reputacji członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz funkcji kluczowych,
- standardów wyglądu,
- empatii itp.

Bank ocenia stosowanie Zasad etyki bankowej w oparciu między innymi o informacje pozyskane z rejestru skarg i reklamacji, z rejestru zdarzeń ryzyka operacyjnego, wyników kontroli, sygnałów z rynku.

Wg stanu na 31.12.2023 r. w Banku nie toczyły się postępowania sądowe dotyczące naruszenia przepisów prawa w odniesieniu do klientów, pracowników itp.

Na podstawie analizy zachowań klientów, w tym w oparciu o ocenę ryzyka płynności można stwierdzić, że standardy etyczne w Banku są przestrzegane.

Ocena przestrzegania kultury ryzyka

Zapisy dotyczące przestrzegania kultury ryzyka zostały wprowadzone do Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku.

Każdy pracownik zapoznał się z podstawowymi rodzajami ryzyka, obciążającymi poszczególne czynności realizowane w Banku.

Na pozytywne kształtowanie kultury ryzyka w Banku wpływają:

- „Przykład z góry”, tj. zachowanie odpowiednich postaw etycznych w zakresie zarządzania ryzykiem na wszystkich poziomach zarządzania;
- zapoznavanie pracowników z ogólną strategią Banku ze szczególnym uwzględnieniem strategii zarządzania ryzykiem;
- pełne przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem, z uwzględnieniem podziału kompetencji decyzyjnych;
- przekazywanie do komórek biznesowych informacji w sprawie akceptowanych poziomów ryzyka;
- uwzględnianie danych historycznych w planowaniu aktualnej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka;
- zapewnienie efektywnej komunikacji pionowej i poziomej;
- włączenie komórek biznesowych w zarządzanie ryzykiem, w tym w ustalanie i przestrzeganie limitów.

Środki stosowane przez Bank w celu podnoszenia poziomu kultury ryzyka:

- wdrażanie i doskonalenie metod zarządzania ryzykiem dostosowanych do skali i profilu działania;
- podział zadań z zachowaniem trzech niezależnych poziomów zarządzania;
- stosowanie jasnych i zrozumiałych procedur zarządzania ryzykiem;
- przekazywanie nowo wprowadzonych oraz zmian procedur do odpowiednich komórek organizacyjnych;
- prowadzenie szkoleń i bezpośredniego instruktażu w obszarze zarządzania ryzykiem;
- opracowanie i wdrożenie procedury legislacyjnej (*Zasady zarządzania zmianami*);
- zaznajamianie nowych pracowników z kulturą ryzyka oraz zasadami zarządzania ryzykiem;
- zdefiniowanie przejrzystego systemu informacji zarządczej;
- promowanie przez Zarząd Banku działań w zakresie zwiększenia skuteczności zarządzania ryzykiem;

- kontrola zarządzania ryzykiem;
- ocena przestrzegania kultury ryzyka w ramach oceny stosowania ładu wewnętrznego.

Przeprowadzona ocena:

1. adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem istotnym,
2. realizacji celu trzeciego kontroli wewnętrznej (zarządzanie ryzykiem),
3. wyników kontroli wewnętrznej,

wskazuje, że występuje pełne zrozumienie zasad zarządzania ryzykiem na każdym stanowisku przez pracowników Banku. W ramach przeprowadzonych kontroli w 2023 r. nie wystąpiły błędy krytyczne i znaczące w obszarze zarządzania ryzykiem.

Niezależność Stanowiska ds. zarządzania ryzykami i analiz

Bank, w strukturze organizacyjnej, wyodrębnił Stanowisko ds. zarządzania ryzykami i analiz podlegające bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Powyższe usytuowanie Stanowiska ds. zarządzania ryzykami i analiz gwarantuje mu niezależność. W Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka wprowadzono zapisy dotyczące niezależności Komórki monitorującej ryzyko. Stanowisko ds. zarządzania ryzykami i analiz ma zapewniony bezpośredni dostęp do Zarządu i Rady Nadzorczej oraz uczestniczy w ich posiedzeniach.

Przestrzeganie Polityki zatwierdzania produktów bankowych

Proces zatwierdzania nowych produktów bankowych został uregulowany w:

1. Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w rozdziale 10 „Polityka zatwierdzania nowych produktów”;
2. Zasadach zarządzania zmianami.

Komórka Handlowa (Stanowiska ds. obsługi klienta w Oddziałach, Ekspozyturach – komórki organizacyjne wnioskujące w zakresie oferty produktowej oraz sieci sprzedaży w Banku) przeprowadza na bieżąco:

- 1) przegląd oferty konkurencyjnych podmiotów finansowych,
- 2) analizę zapotrzebowania Klientów na nowe produkty,
- 3) weryfikację planu rentowności produktów kredytowych,
- 4) weryfikację stóp referencyjnych oprocentowania dostępnych na rynku (na podstawie wykazu prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF)).

Wyniki analizy przedstawiane dla Wiceprezesa ds. handlowych mogą stanowić podstawę do złożenia propozycji wprowadzenia nowego lub modyfikacji istniejącego produktu. Propozycję wprowadzenia nowego lub modyfikacji istniejącego produktu zgłaszają wszyscy członkowie Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostali pracownicy Banku. Podstawą do podjęcia decyzji przez Zarząd o rozpoczęciu procedury wdrażania może być również oferta złożona przez Bank Zrzeszający.

W Banku decyzję w sprawie wdrożenia nowych produktów podejmuje wyłącznie Zarząd, z uwzględnieniem opinii:

1. ASI;
2. Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo-księgowych, Głównego księgowego;
3. Inspektora ds. zarządzania ryzykami i analiz;
4. Inspektora ds. zgodności;
5. IOD.

W 2023 r. w Banku wprowadzono następujące nowe produkty bankowe:

1. Kredyt obrotowy w rachunku kredytowym „Nawozowy”;
2. Lokata na Nowe Środki;
3. Kredyt płynnościowy linia UP;
4. Bezpieczny kredyt Nowy Dom.

W każdym przypadku Zarząd podjął decyzję w sprawie zatwierdzenia ww. produktów z uwzględnieniem wszystkich, wymaganych przez regulacje informacji.

WNIOSKI:

- Rada Nadzorcza stwierdza, iż Bank jako instytucja zaufania publicznego prowadzi działalność z zachowaniem najwyższej staranności, przykładając szczególną wagę do profesjonalizmu i etyki osób wchodzących w skład organów Banku oraz ukształtowania odpowiednich relacji z udziałowcami i klientami.
- Polityka zarządzania konfliktem interesów w Banku jest przestrzegana. Relacje między członkami Rady Nadzorczej, pracownikiem zajmującym stanowisko kluczowe a Zarządem są poprawne, nie występuje konflikt interesów.
- Na podstawie:
 - informacji wynikających z prowadzonego w Banku Rejestru anonimowych zgłoszeń naruszeń przepisów prawa;

- analizy zachowań klientów, w tym w oparciu o ocenę ryzyka płynności można stwierdzić, że standardy etyczne w Banku są przestrzegane.
- W Banku występuje pełne zrozumienie zasad zarządzania ryzykiem na każdym stanowisku przez pracowników. Kultura ryzyka w Banku stosowana jest w sposób prawidłowy.
- Rada Nadzorcza stwierdza, że ład wewnętrzny w Banku jest przestrzegany.

Przewodniczący Rady Nadzorczej – Zdzisław Tadeusz Czakis

Z – ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej – Leszek Józef Porada

Sekretarz Rady Nadzorczej – Zdzisław Tadeusz Grabek

Członek Rady Nadzorczej – Grzegorz Gołębiewski

Członek Rady Nadzorczej – Kazimierz Pachucki

Członek Rady Nadzorczej – Dariusz Zbigniew Staśkiel

